

دندانپزشکان برای انجام امور دندانپزشکی، از انواع ست های دندانپزشکی استفاده می کنند که حتما در مطب دندانپزشکی، آنها را دیده اید. این وسایل باید با توجه به نوع تخصص و نیاز دندانپزشک انتخاب شوند. چیزی بالغ بر ۱۰۰ درصد این وسایل و تجهیزات، ساخت خارج از کشور می باشد و اکثر آنها وارداتی است. ممکن است برخی از تجهیزات بسیار ساده در داخل کشور تولید شود.

پر مصرف ترین لوازم دندانپزشکی شامل آنگل، آینه دندانپزشکی، فورسپس، جرم گیر دندان، صندلی و یونیت دندانپزشکی، توربین دندانپزشکی، ساکشن، فرز، تابوره، آمالگاماتور، دستگاه اتوکلاو و خیلی از موارد دیگر است که در ادامه حتما به توضیح و ذکر کاربرد هر کدام می پردازیم.

معرفی بهترین و پرکاربردترین وسایل دندانپزشکی

تجهیزات دندانپزشکی در سه دسته اصلی جای می گیرند که هر کدام کاربرد خاص خود را دارند. انواع ست های دندان پزشکی و تجهیزات آن برای موارد مختلفی همچون **عصب کشی دندان**، جراحی ریشه، کشیدن دندان و ترمیم آن به کار می رود. ۳ دسته اصلی این تجهیزات شامل موارد زیر است:

تجهیزات انگشتی

از مهمترین این وسایل می توان به فایل اندودنتیک اشاره کرد. این ابزار فلزی از جنس استیل ضد زنگ یا نیکل تیتانیوم است که از آن می توان در درمان ریشه و تخلیه مواد اضافی و عصب کشی استفاده کرد. ضخامت و رنگ های متفاوتی دارد که روی آن نوشته می شود. مثلا ضخامت ۳۰ یعنی ۰.۳ میلی متر است. ۳ ضخامت اول فایل اندودنتیک از رنگ های مختلف و ویژه تشکیل شده است اما رنگ ضخامت های بعدی، به صورت دوره ای تکرار شده است.

تجهیزات ماشینی

توربین یا هندپیس با سرعت بالا

یکی از ابزارهای ماشینی در دندانپزشکی است که برخی آن را به دریل دندانپزشکی می شناسند. این وسیله برای تراش و برداشت پوسیدگی های دندانی به کار می رود. اگر بخواهید روی دندان ها روکش بگذارید، دندانپزشک با این وسیله دندان ها را برش زده، پولیش کرده و در ترمیم از آن استفاده می کند تا در نهایت روی آن روکش بگذارد. روی این وسیله انواع فرز و چرخنده های مخصوص نصب می شود. از طریق یک شلنگ به یونیت دندانپزشکی متصل شده و با یک پدال پای و نیروی فشار هوا با سرعت ۴۵۰ هزار در دقیقه میچرخد تا کار برش را انجام دهد.

آنگل یا هندپیس با سرعت پایین

این وسیله که به یونیت دندانپزشکی متصل است و با پدال کار می کند، حدود ۲۵۰۰۰ دور دقیقه می زند. برای اعمال مختلفی از جمله مرحله انتهایی برداشت پوسیدگی ها، پروفیلاکسی و بروساژ و همچنین پالیش و ترمیم، به کار می رود.

تجهیزات دستی

سوند دندانپزشکی: برای معاینه دندان و پیدا کردن پوسیدگی و همچنین برای تست کردن میزان تحمل سختی و سلامت دندان به کار می رود.

آینه دندانپزشکی: این وسیله برای کنار زدن گونه و دیدن قسمت هایی از دندان که با چشم دیده نمی شود، به کار می رود. دو نوع پلاستیکی و فلزی دارد. پلاستیکی آن یکبار مصرف و فلزی آن، قابلیت اتوکلاو شدن دارد.

پلایر رل پنبه یا پنس: این وسیله با نوک و زوایای مختلف تولید می شود و برای جایگذاری رول پنبه و ریز پنبه و ذرات در دندان و همچنین قرار دادن تکه های ترمیم افتاده در دهان کاربرد دارد.

پنس

پلایر

الواتور: برای خارج کردن دندان یا ریشه دندان و لق کردن دندان از اطراف و لثه و استخوان فک به کار می رود. انواع مختلفی دارد اما معروف ترین آن، الواتور مستقیم است.

فورسپس: بعد از اینکه دندان با الواتور لق شد، با این وسیله می توان آن را از استخوان و فک جدا کرده و از دهان، خارج کرد. فورسپس فک بالا در امتداد دسته قرار دارد و مستقیم است اما فورسپس فک پایین نسبت به دسته خود یک زاویه ۹۰ درجه دارد. در برخی از موارد فورسپس چپ و راست هم وجود دارد که راحت تر بتوان دندان چپ یا راست فک را خارج کرد.

ابزارهای ترمیم آمالگام: این وسایل شامل ۳ تا هستند که کندانسور برای فشردن و متراکم ساختن مواد ترمیمی به کار می رود. کارور برای فرم دهی و شکل دادن مواد ترمیمی در دندان به کار می رود و برنیش نیز برای پرداخت نهایی و صاف کردن آمالگام پیش از سفت شده به کار می رود.

عوامل موثر در انتخاب ست و تجهیزات دندانپزشکی

برای انتخاب انواع ست های دندانپزشکی، گزینه های متعددی پیش روی دندانپزشک قرار دارد. برخی از دندانپزشکان از صفر تا صد وسایل و تجهیزات خود را از یک جنس و برند انتخاب می کنند. برخی نیز برعکس بوده و هر کدام از تجهیزات را از برند خاصی تهیه می کنند. چیزی که در این میان از اهمیت بالایی برخوردار است، انتخاب و خرید بهترین وسایل است. همچنین نیاز و تخصص یک دندانپزشک نیز در تهیه وسایل دندانپزشکی، بسیار موثر است.

تجهیزات و وسایل دندانپزشکی در کشورهای مختلفی از جمله آمریکا، سوئیس، ژاپن و چین و کره و برخی از کشورهای دیگر تولید می شود. هر کدام از این تجهیزات عمر متوسط و کیفیت خاص خود را دارد.

آشنایی با وسایل دندانپزشکی برای دستیار

دستیاران دندانپزشکی، مانند پرستاران بیمارستان و دستیار پزشک هستند. این افراد باید با تجهیزات دندانپزشکی به طور کامل آشنا باشند و کاربرد هر کدام را بدانند. دستیار دندانپزشک می تواند با شناخت

کامل تجهیزات و ست های دندانپزشکی در پیشبرد جراحی و انجام اعمال مختلف در این زمینه، کمک بسیار بزرگی به دندانپزشک کند.

علاوه بر مواردی که پیش تر به آنها اشاره شد، ۲ دستگاه دیگر در دندانپزشکی وجود دارد که دستیاران نیز باید با آنها آشنایی کامل داشته باشند. یکی از این تجهیزات، یونیت دندانپزشکی است و دیگری، اتوکلاو است.

یونیت دندانپزشکی که مانند یک آچار فرانسه عمل می کند و وجود آن در هر مطب و کلینیکی، واجب است. دندانپزشکی بدون یونیت، دندانپزشکی نیست.

اتوکلاو از دستگاه های ضد عفونی کننده است که تمام تجهیزات چند بار مصرف دندانپزشکی با اشعه آن، ضد عفونی می شود. وجود این دستگاه در هر مطب ضروری است و دستیاران باید استفاده از آن را بدانند.

قیمت خرید وسایل دندانپزشکی

تجهیزات دندانپزشکی با توجه به اینکه ساخت کدام کشور باشند و از نظر کیفیت در چه رده بندی قرار بگیرند، قیمت متفاوتی دارند. البته قیمت واردات و خرید این تجهیزات، کاملاً به نوع و برند آن و همچنین قیمت ارز بستگی دارد. ممکن است قیمت ها بالا و پایین شوند. اما چیزی که مهم است، استفاده از تجهیزات با کیفیت فارغ از هر گونه قیمت است.

انواع ست های دندانپزشکی در کلینیک

کلینیک های دندانپزشکی فرق چندانی با مطب شخصی ندارد. تجهیزات این کلینیک ها باید از هر نظر کامل باشد. انواع ست های دندانپزشکی در کلینیک های عمومی و خصوصی باید مانند مطب شخصی، از بهترین نوع و کیفیت خریداری و استفاده شود. استفاده از تجهیزات خوب، می تواند نتایج و عملکرد بهتری روی بیمار داشته باشد.

این مطلب توسط تیم نویسندگان وبسایت نوشته شده است.